

HOOGFEEST VAN PINKSTEREN

Evangelie: Johannes 20, 19-23
De Heilige Geest komt!

Voorbereiding voor de leiding

Referenties andere lezingen

1e lezing: Handelingen 2, 1-11 (=Pinksterverhaal)

Tussenzang: Psalm 104

2e lezing: 1 Korintiërs 12, 3b-7 12-13

Achtergrondinformatie bij het evangelie

Vandaag op Pinksteren denken wij weer aan Pasen, nu vijftig dagen geleden. Het evangelie van vandaag is het verhaal van een van de eerste verschijningen van de Verrezen Christus op Paaszondag. Pasen en Pinksteren horen bij elkaar.

Jezus zendt de leerlingen erop uit. Daartoe geeft Hij hen de Heilige Geest (het Hebreeuwse woord voor geest is 'adem'). Hij geeft hen de opdracht aan de mensen hun zonden te vergeven (het sacrament van de verzoening heeft zijn ontstaan o.a. aan deze tekst te danken, zie CKK nrs.1440-1449).

Het verhaal over de uitstorting van de Heilige Geest met Pinksteren staat in de eerste lezing van deze zondag; Hand.2, 1-11. Allen (d.w.z. de apostelen, de verwanten van Jezus, de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, zoals genoemd in Hand.1, 13-14) zijn eensgezind in gebed verenigd in de bovenzaal in Jeruzalem. Dit is dezelfde bovenzaal waar ze met Jezus het Laatste Avondmaal hebben gevierd. Teruggetrokken achter gesloten deuren, bidden de leerlingen om kracht. Ze durven nog niet de straat op te gaan om van Jezus' dood en verrijzenis te getuigen. Plotseling worden zij opgeschrikt door een gedruis alsof er een hevige wind opsteekt. Boven ieders hoofd verschijnen 'tongen van vuur'. Allen worden vervuld van de Heilige Geest en zij beginnen te spreken in vreemde talen. In Jeruzalem zijn op dat moment veel Joden aanwezig. Onder hen bevinden zich vele buitenlanders die in de stad zijn vanwege het Joodse Pinksterfeest, het feest van de oogst (dan worden de eerste vruchten van de oogst feestelijk opgedragen in de Tempel).

Een hele menigte heeft zich op straat verzameld na het horen van de vreemde wind. De kracht van de Heilige Geest is over de apostelen uitgestort, gesymboliseerd door de plotselinge wind en de tongen van vuur. Ze worden erdoor 'voortgestuwd' naar buiten. Hun angst voor de Joden is verdwenen als sneeuw voor de zon. De apostelen beginnen over Jezus te getuigen. De mensen zijn buiten zichzelf van verbazing want ieder hoort hen spreken in zijn eigen taal over Gods grote daden. En dat terwijl de meeste apostelen ongeletterde mannen uit Galilea zijn.

Over de werkzaamheid van de Heilige Geest zegt het Tweede Vaticaans Concilie: "De Heilige Geest was ongetwijfeld reeds in de wereld werkzaam voordat Christus verheerlijkt werd. Op de dag van het Pinksterfeest echter kwam Hij over de leerlingen, om voor altijd bij hen te blijven (Ad Gentes nr.4)

Visueel materiaal

(naar keuze)

- ◆ Gebruik een icoon, schilderij of (google) een andere afbeelding van het Pinksterfeest.
- ◆ Gebruik de gekleurde vertelplaat van deze zondag en bekijk de details met de kinderen na het vertellen van het evangelie en het verhaal van Pinksteren.
- ◆ Zie [Free Bible Images](#) voor een PPS bij het verhaal van Pinksteren
- ◆ Zie de vertelplaten over Pinksteren uit de map Bijbelverhalen in beeld

Verwerkingsmogelijkheden voor de kinderen

- ◆ Zie voor een bijbehorend werkje, puzzel en vertelplaat de Samuel site bij [‘Komende zondagen’](#).
- ◆ Knutselwerkjes zie [Samuel site](#): o.a. Pinkstertransfer (VP670) / Pinkstercirkel (VP671) / Petrus' toespraak (nr. VP672) / Het Pinksterfeest gaat door (nr. VP674)
- ◆ Laat de kinderen het Pinksterverhaal uitspelen; vraag hen vooral goed uit te beelden dat de apostelen eerst heel bang waren en na de uitstorting van de Heilige Geest vrijmoedig de deuren opengooide om de Blijde Boodschap aan de mensen te verkondigen.
- ◆ Laat de kinderen met verschillende kleuren krijtjes een vlam tekenen en daarbij een stukje schrijven van het liedje 'Vuur uit de hemel' (zie hieronder). Zing daarna samen dit lied.

Liederen

- ◆ Vuur uit de hemel (Elly & Rikkert Zuiderveld zie cd Een boom vol liedjes 1 en muziekbundel Een boek vol liedjes 1)
- ◆ In vuur en vlam (Elly & Rikkert Zuiderveld zie cd Daar gaan we dan en muziekbundel Een boek vol liedjes 1)
- ◆ Kom heel dicht bij mij / Kijk eens wat een vlammetjes / Net als een duif / Vul mij met uw Geest (Jan Visser zie muziekbundel Zingen maakt blij)
- ◆ 't Is feest vandaag.. en Een lied voor Pinksteren (Hanna Lam & Wim ter Burg, zie cd / verzamelbundel Alles wordt nieuw)

Viering van de kinderwoorddienst

Welkom

Kinderen welkom heten en ieder zijn / haar naam even laten noemen om elkaar te leren kennen. Jezus noemde ook iedereen bij naam!

Eventueel naamkaartjes of presentiekaarten gebruiken waarop de kinderen iedere keer een stickertje kunnen plakken.

Welke kernboodschap geef ik de kinderen mee?

God geeft ons de Heilige Geest die ons helpt om in ons leven Jezus met hart en ziel na te volgen.

Inleidend gesprek

Heb jij wel eens iets heel moois meegemaakt? Iets zó geweldigs, dat je het gewoon aan iedereen *moet* vertellen? Je kunt gewoon niet anders, je zou het wel van de daken willen schreeuwen en als je er over praat, dan doe je het vol vuur. De leerlingen van Jezus hebben ook zoiets meegemaakt. Luister maar.

Inleidend gesprek met spiegelverhaal

"Meneer, deze jas is maar één keer gedragen. Kunt U deze ook nog gebruiken voor de mensen in Afrika?"

"Mevrouw, alles wat nog goed en niet versleten is, kunnen we gebruiken, hartelijk dank! En jongeman, wat heb jij te bieden?"

"Ik wil vragen of jullie in de vrachtwagen ook speelgoed kunnen meenemen voor de kinderen in Afrika?"

"En wil jij dat treintje geven! Dat is mooi en nog helemaal gaaf! Wil je dat zomaar weggeven?"

"Ik heb toch genoeg speelgoed. En bij ons op school zijn ook nog veel kinderen die willen helpen!"

Twee weken later gaat een volle vrachtwagen richting Afrika. En de kinderen op het schoolplein, zwaaien de vrolijk toeterende chauffeurs na!

Je kunt van hun gezichten aflezen, dat zij zelf blij zijn. Ze hebben hun hart en verstand laten spreken. Ze zijn dankbaar, dat zij mochten geven!! Voor hen is de wereld een stuk dichterbij gekomen!

Als de vrachtwagen een tijd later weer terugkomt uit Afrika willen alle kinderen weten hoe het geweest is. De chauffeur vertelt vol vuur:

"Je kunt je niet voorstellen hoe gelukkig die mensen met de spullen waren. Wij spraken hun taal niet, maar toch kon je aan alles merken dat zij dolblij waren. De jongen die jouw mooie treintje kreeg, Luuk, danste van blijdschap! Vlak voordat wij weggingen kwam hij nog aanzetten met een boeketje veldbloemen, dat hij zelf geplukt had! Het heeft ons echt iets gedaan."

Er is een taal die iedereen kan verstaan. De taal van de vriendschap, de taal van de liefde. Dat is de taal van de Heilige Geest, die mensen in vuur en vlam kan zetten. Luister maar naar het evangelie.

Evangelie

Het Pinksterverhaal uit de Handelingen van de Apostelen navertellen (zie eerste lezing van deze zondag). Om het verband met Pasen aan te geven kun je eerst in het kort vertellen hoe Jezus op Paaszondag de komst van de Heilige Geest aankondigt (zie evangelie).

Praktische toepassing

Bespreek met de kinderen dat ook zij altijd, maar vandaag in het bijzonder om de hulp (kracht) van de Heilige Geest kunnen bidden opdat ook zij de moed hebben om anderen over Jezus te vertellen.

Gespreksvragen

Wie waren er allemaal in de bovenzaal verzameld?

Hoe voelden zij zich voor de komst van de Heilige Geest?

Wat gebeurde er met hen na de uitstorting van de Heilige Geest?

Lied en / of verwerking

Voor suggesties zie boven.

Afsluiting

Zo mogelijk, de kinderwoorddienst afsluiten met een korte geloofsbelijdenis of één artikel van de geloofsbelijdenis of lied 'Ik geloof' van Jan Visser (zie muziekbundel Zingen maakt blij). De voorbede kan met de volwassenen in de kerk mee gebeden worden of in een aangepaste (verkorte) versie voor de kinderen. Het mooiste is wanneer de kinderen tijdens de offerande weer terugkomen in de kerk

Bij de Eucharistieviering voor gezinnen

Thema

De heilige Geest komt!

Alternatief: In vuur en vlam!

Liederen

Zie boven voor verschillende liederen rond het thema van deze zondag.

Openingsgebed

Heer God,
door het mysterie van dit Pinksterfeest
heiligt U heel uw Kerk onder alle volken en talen.
Laat de gaven van de Heilige Geest overal op aarde
neerdalen.
Herhaal het pinksterwonder:
raak met uw Geest het hart van uw gelovigen,
zoals dat ook bij de eerste verkondiging van het evangelie is
gebeurd.
Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

Evangelie

Voor bijbehorende illustratie, evangelietekst en uitleg; zie boven.

Voorbede

Bidden wij tot God, die ons door de Heilige Geest troost en moed geeft:

1. Voor onze Kerk over de hele wereld, dat uw Heilige Geest haar mag vernieuwen met een nieuw vuur van liefde.
2. Voor alle volkeren, dat zij door uw Heilige Geest zullen inzien dat vrede iets is waar je aan samenwerkt.
3. Voor onze medechristenen die vervolgd worden, dat uw Heilige Geest hen troost en moed zal geven.
4. Voor ons allen, dat door uw Heilige Geest ons geloof nu en later levend mag blijven en wij durven getuigen dat Jezus leeft.

Gebed over de gaven

Heer, onze God,
geef ons uw heilige Geest,
zoals uw Zoon beloofd heeft.
Opdat wij het geheim van dit offer beter begrijpen
en tot de volle waarheid gebracht worden.
Door Christus onze Heer.

De eigen preek van Pinksteren:

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal.
Aan hen die door de gemeenschap met uw Zoon uw kinderen zijn geworden, hebt Gij op deze dag de heilige Geest geschonken om het paasmysterie te voltooien. Hij was met uw Kerk op het eerste pinksterfeest: alle volken heeft Hij de ware God doen kennen, alle talen heeft Hij één gemaakt in de belijdenis van hetzelfde geloof. Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op aarde wonen; vreugde vervult de engelen

in de hemel, de machten en krachten die U loven, die U dit lied toejuichen zonder einde: Heilig...

Gebod na de communie

God,
U schenkt uw Kerk gaven uit de hemel.
Bewaar de genade die U gegeven heeft.
Vervul ons door deze Eucharistie
met het vuur van de heilige Geest
bij onze voortgang op de weg van de verlossing.
Door Christus onze Heer.

Plechtige slotzegen *(naar keuze):*

Priester: God, Vader van alle licht, die op deze dag de leerlingen heeft verlicht door de uitstorting van de Geest, de Trooster, moge u de vreugde van zijn zegen schenken en de gaven van die Geest in overvloed.

Allen: Amen.

Priester: Moge het wonderbaar vuur dat boven de Apostelen is verschenen uw hart volkomen zuiveren van alle kwaad en u verlichten met zijn helder licht.

Allen: Amen.

Priester: En moge Hij, die mensen van verschillende talen één heeft gemaakt in de belijdenis van hetzelfde geloof, u de kracht geven om in dit geloof te volharden en zo uw hoop doen overgaan in de aanschouwing van Gods liefde.

Allen: Amen.

Priester: Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

Allen: Amen.

Priester (of diaken): Gaat nu allen heen, alleluia, alleluia.

Allen: Wij danken God, alleluia, alleluia.

Uitwerking thema

Zet een bak met aanmaakblokjes en een fles spiritus klaar op het priesterkoor. Tijdens de preek laat u een vlam ontstaan die ontstoken wordt aan de paaskaars. Wanneer het Pinkstervuur brandt, wordt de paaskaars gedoofd. Dit Pinkstervuur duidt op de tongen van vuur waardoor de apostelen vervuld werden met de Heilige Geest. Dit om aan de kinderen duidelijk te maken dat dit Pinkstervuur bij ons allen moet blijven branden. Je hart komt in feite in vuur en vlam te staan. (zie lied Elly & Rikkert).